

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Mars 1872, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion, åsyftande rättighet
för församlingarne att bestämma klockares aflöning.*

Angående församlingarnes skyldighet att aflöna klockare innehåller 6:te punkten i Kongl. förordningen den 8 Februari 1681 följande stadgande: "klockares rättighet skall vara att bekomma af hvar bonde årligen till lön och underhåll, råg en kappe, korn en kappe, hafre en kappe, sedan när vinning sker två öre, för barndop ett öre, för kyrkotagning efter barn två öre, efter ett lik två öre, allt i silfvermynt"; hvarjemte för vissa orter särskilda bestämmelser i detta afseende blifvit tid efter annan meddelade.

Med anmärkning hurusom spanmåslönen till klockare ökades i samma mån som hemmansklyfningen fortginge, så att på åtskilliga ställen, i synnerhet inom de Norr-ländska länen, klockarens inkomster kunnat uppbringas ända till 3,000 R:dr, har Herr *Per Jonsson* från Westerbottens län uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 14), som blifvit till Lag-Utskottets behandling öfverlemnad, föreslagit, "att, med upphäfvande af 1681 års förordning, församlingarne må lemnas öppen rätt att bestämma klockarens aflöning".

Det är obestriddigt, att anmärkta missförhållandet flerstädes förefinnes, hvar-till kommer att stadgade grunden för utgörande af bidrag till klockares aflöning synes obillig, då innehafvare af en mindre hemmanslott måste betala lika mycket som den större jordegaren. Lika med motionären anser Utskottet derföre att bestämmandet af klockares lön lämpligen må kunna öfverlemnas åt församlingarne, dock så, att lagen här, i likhet med hvad angående folkskolelärares aflöning redan är bestämdt, utstakar vissa gränser, på det att församlingarnes skyldigheter härutinnan ej må uteslutande blifva beroende af det egna godtycket.

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 7 Saml. 11 Häft.

I saknad af erforderlig öfversigt af de olika förhållandena inom särskilda orter har Utskottet ej tilltrött sig att i detta afseende formulera något lagförslag — en åtgärd som dessutom synes för närvarande mindre ändamålsenlig jemväl af den anledning att den åberopade 6 § i 1681 års förordning, såsom hänförlig under presterskapets privilegier, icke torde kunna ändras eller upphävas i annan ordning än den, som föreskrifves i 114 § Regeringsformen; utan får Utskottet alltså vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte genom underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, om och på hvilka vilkor, med upphäfvande af äldre stadganden i ämnet, åt församlingarne må öfverlemnas att bestämma klockares aflöning, samt, derest sådant finnes lämpligt, derom till Riksdagen aflåta nådig framställning.

Stockholm den 21 Mars 1872.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservation:

af Herr Grefve *Mörner.*
